

CODEX VOOR DE TUINAANNEMER

VEILIG WERKEN LANGS DE WEG

Hoewel het aantal arbeidsongevallen bij wegenwerken relatief beperkt is, zijn deze activiteiten toch niet zonder gevaar omdat het vaak over werken van korte duur of over mobiele werkplaatsen gaat. Wegenwerken vormen een risico zowel voor de weggebruikers als voor de arbeiders die de werken uitvoeren. We geven enkele nuttige tips mee.

Waarom signaleren

Wegsignalisatie is nodig om de eigen werknemers en de zwakke weggebruikers te beschermen. Een goed opgestelde signalisatie dient om de weggebruikers tijdig te waarschuwen, vlot verkeer te verzekeren en verkeersongevallen te voorkomen. Fouten in de opgestelde signalisatie vinden meestal hun oorzaak door gebrekkig materiaal of door niet goed opgeleid of ongemotiveerd personeel die het goed opstellen van de signalisatie als tijdverlies beschouwen.

De wetgeving betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen wordt opgesplitst in federale en gewestelijke bepalingen. De meest recente federale wetgeving dateert van 1999, namelijk het "MB van 7 mei 1999 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg". Voor het Vlaams gewest is het Standaardbestek 250 hoofdstuk 10 bepalend.

Signalisatievergunning

Het signaleren van werken op de openbare weg valt ten laste van degene die de werken uitvoert. De signalisatie mag pas worden aangebracht op voorwaarde dat daartoe toelating is gegeven. Voor autosnelwegen is de minister van mobiliteit bevoegd. Voor alle andere wegen is een gemeentelijke vergunning vereist. Signalisatie is verplicht voor alle wer-

ken aan of langs de openbare weg. De aanvraagtermijnen lopen van 5 dagen tot - in beperkte gevallen - maximaal 2 maanden, afhankelijk van de gemeente waar je dit aanvraagt. Om de vergunning te verkrijgen, moet een signalisatieplan van de werf opgemaakt worden. Hiervoor bestaan typeschema's. In het signalisatieplan moet echter rekening gehouden worden met de specifieke plaatsgesteldheid.

Signalisatiekledij

Signalisatiekledij moet de persoon in kwestie in alle weersomstandigheden zichtbaar maken voor autobestuurders en andere weggebruikers. Het gebruik van signaalkledij is dan ook verplicht op en langs de openbare weg volgens (KB van 11 januari 1999). Deze verplichting dient strikt nageleefd te worden, ook al ben je slechts enkele minuten aanwezig op de werf. Dus ook de werfleider, controleur, meestergast, ... dienen geschikte signaalkledij te dragen. Signaalkledij moet volgens de Europese norm EN471 samengesteld zijn uit zowel fluorescerend als retroreflecterend materiaal. Deze norm voorziet 3 klassen waarbij de oppervlakte aan reflecterend materiaal

Signaalkledij is verplicht op en langs de openbare weg

de klasse bepaalt. Klasse 3 zorgt duidelijk voor de hoogste beschermingsgraad. Klasse 3 is noodzakelijk voor werken langs of op de openbare weg. In de praktijk betekent die indeling dat als je enkel jassen en overalls draagt, deze tot klasse 3 moeten behoren. Draag je een broek in combinatie met een jas dan moet de som van beide klassen minstens 3 zijn.

Verkeersborden

Verkeersborden gebruikt voor wegsignalisatie dienen minstens dezelfde afmetingen, reflecterende eigenschappen, vorm en stevigheid te hebben als de bestaande verkeerstekens (vb: diameter 70 cm voor ronde borden). Dus platte borden zijn niet toegestaan. De steunpalen (bij voorkeur vierkant en in metaal) en -voeten (bij voorkeur 30 kg) moeten voldoende stevig zijn om de signalisatie recht te houden. De tekens (bij voorkeur maximum 2 per steunpaal) worden voor zover mogelijk allemaal op dezelfde hoogte geplaatst worden. De aanbevolen hoogte buiten de bebouwde kom is 1.50 m (vanaf de onder-rand van het verkeersbord tot niveau van de rijbaan). Binnen de bebouwde kom is dit 2.10 m boven het trottoir of berm. Op het einde van de werken dient een bord "verantwoordelijke signalisatie" voorzien te worden. Zorg dat de signalisatie duidelijk zichtbaar en logisch is opgesteld. Plaats bijvoorbeeld geen verkeersborden tegen huisgevels want dan zijn ze minder zichtbaar. Houd ook alle borden zuiver en reflecterend. Controleer steeds bij aankomst en vertrek van de werf of de signalisatie nog conform is.

Signalisatie van mobiele werven

Bij mobiele werven, m.a.w. wegenwerken die zich voortdurend verplaatsen, zoals bij het onderhoud van de beplanting langs autosnelwegen of andere wegen, is het verkeersrisico bijzonder acuut. Extra maatregelen voor de beveiliging van zowel wegenwerkers als weggebruikers zijn dan ook nodig. In dat kader maakte onder andere de Vlaamse overheid het

Verkeersborden voor wegsignalisatie moeten qua afmetingen, reflecterende eigenschappen, vorm en stevigheid dezelfde zijn als de bestaande verkeerstekens

gebruik van botsabsorbeerdere verplicht voor alle werken op autosnelwegen waarbij het noodzakelijk is om een rijstrook af te sluiten. Het gebruik van een signalisatievoertuig bij het begin en het einde van de kolonne zorgen voor een afbakening voor en achter de werken. Deze servicewagens dienen behoorlijk uitgerust te zijn met signalisatieborden en met zwaailichten die steeds werken. De signalisatieborden bestaan uit een rood/wit gestreept paneel met een oppervlakte van minstens 1 m² (bij voorkeur volledige achter- of voorwand), het verkeersbord A31 'aankondiging werken' en het verkeersbord D1 'verplichting de door de pijl aangeduide richting te volgen'.

Plaatsen van containers

Let op: het plaatsen van containers is vergunningsplichtig en dient tijdig aangevraagd te worden. Borden voor parkeerverbod dienen minstens 48 uur op voorhand geplaatst te worden. Zo moet de container aan de voor- en achterzijde wit-rood reflecterende strepen van ten minste 0,10 m breed hebben die met de

verticale as van de container een hoek vormen van ongeveer 45°. De container beschikt over een oppervlakte van ten minste 1,00 m² waarop zulke strepen kunnen worden aangebracht. Aan de zijde van het verkeer moet een verkeersbord D1 (verplichting om de richting die de pijl aangeeft te volgen) aangebracht worden waarvan de pijl onder een hoek van 45° naar beneden moet gericht zijn. Een oranjegeel knipperlicht wordt boven het verkeersbord D1 aangebracht en is noodzakelijk tussen het vallen van de avond en het aanbreken van de dag. Ook in alle omstandigheden wanneer het niet meer mogelijk is duidelijk te zien tot een afstand van ongeveer 200 meter, moet het oranjegeel knipperlicht geactiveerd worden. ●

Bronnen: 'Dossier wegenwerken van korte duur' door NAVB, voordracht PCLT 'Wegsignalisatie' op Groeninnovatieforum en MB van 7 mei 1999 'Signalieren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg'